

Vláda vzkazuje: **Mistři mají naši podporu**

Jak jsme informovali již v minulém čísle časopisu Komora, Češi budou mít po 70 letech znovu své mistry v oboru. Stát hodlá uzákonit mistrovské zkoušky, které umožní mistrům v oboru nejen ucházet se o zakázky v zahraničí, ale pomůžou také v tuzemsku zvýšit prestiž řemesla a lépe chránit spotřebitele. Národní ústav pro vzdělávání společně s Hospodářskou komorou a Agrární komorou dokončuje přípravné práce na pilotáži, která už od letošního podzimu otestuje mistrovskou zkoušku pro dosažení mistrovské kvalifikace. Co si od zavedení mistrovských zkoušek slibují členové vlády?

Do společnosti se vrátí oficiální uznání kvalit

Zavedení mistrovských zkoušek podporujeme. Je však důležité, aby tento systém byl co nejméně byrokratický a aby hlavní úlohu v jeho zajištění měli zástupci profesních společenstev, respektive Hospodářské a Agrární komory. Je nezbytné, aby tyto potenciální autorizované osoby byly schopny poskytnout zkoušku finančně a regionálně dostupnou všem zájemcům. Důležitým aspektem pro úspěšné zavedení je též akceptování mistrovské zkoušky ze strany zaměstnavatelů. Současně očekáváme, že tyto zkoušky prověří a potvrdí zejména odborné profesní dovednosti a znalosti. Tím by se do společnosti mohlo vrátit oficiální uznání těchto kvalit, což by se mělo odrazit ve vyšším zájmu o tyto profese ze stran mladých lidí rozhodujících se pro svoji profesní dráhu.

MARTA NOVÁKOVÁ, bývalá ministryně průmyslu a obchodu

Mistrovská zkouška přispěje ke spokojenosti zákazníků

Ministerstvo zemědělství podporuje zavedení kvalifikovaných řemeslníků. Projekt, který aktuálně realizuje Ministerstvo školství s podporou EU, přispívá ke zlepšování kvality dalšího vzdělávání v oblasti řemesel. Ze zemědělských oborů jsou v tomto projektu zařazeny profese Podkovář a Florista a z potravinářských oborů jsou zařazeny mistrovské zkoušky pro cukráře, kuchaře a čišníky. Věřím, že zavedení mistrovské zkoušky přispěje ke spokojenosti zákazníků, kteří si budou moci vybrat odborníka, který bude schopen garantovat nejvyšší kvalitu odvedené práce. Dalším důvodem je zachování prestiže řemesla a možnosti předávání znalostí a zkušeností v příslušném oboru dalším generacím. Slibujeme si od jejího zavedení též zvýšení zájmu mládeže o vzdělání v těchto oborech.

MIROSLAV TOMAN, ministr zemědělství

Jedním z benefitů bude možnost založit si živnost v zemích EU

Mistrovské zkoušky začalo MŠMT připravovat v roce 2016 a vyslyšelo žádosti odborníků a profesních cechů. Role MŠMT je v nastavení systému a definování kvalifikačních požadavků na mistrovské kvalifikace. Mistrovská zkouška by měla garantovat nejvyšší kvalitu řemeslné práce, pozvednout prestiž řemesla a zvýšit jeho atraktivitu ve společenském vnímání, včetně zájmu mladých lidí o vzdělávání se v řemeslných oborech. Jedním z benefitů by měla být možnost držitelů mistrovské zkoušky založit si živnost v zemích EU, kde je ve většině případů mistrovská zkouška nezbytnou podmínkou.

ROBERT PLAGA, ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Je škoda, že se to nepodařilo uskutečnit už dříve

Naším zájmem je, aby byly mistrovské zkoušky zavedeny co nejrychleji. Už jsem o tom jednal s ministrem školství Plagou i s podnikateli. Pan ministr slíbil, že na jejich rychlé spuštění osobně dohlédne. Zkoušky jako takové budou v gesci příslušného profesního sdružení, cechu nebo například Hospodářské či Agrární komory. Důvodem je, že na trhu práce i služeb dlouhodobě chybějí schopní řemeslníci. Sami řemeslníci o zavedení mistrovských zkoušek usilují už od roku 2014 a je škoda, že se to nepodařilo uskutečnit už dříve.

ANDREJ BABIŠ, předseda vlády

Šéf českých podlahářů: Mistři pomůžou zvýšit prestíž řemesel

Dobrou pověst skutečného mistra podtrhne nejen dochvilnost a spolehlivost, ale také jak vystupuje a komunikuje se zákazníkem po předání díla, říká předseda Cechu podlahářů ČR Josef Voborník. Autorizované společenstvo je jedním z řemeslných cechů, který se podílí na samotné přípravě plošného zavedení mistrovské zkoušky v ČR.

Jaký je mezi podlaháři ohlas k možnosti, že by mohli získat mistrovskou kvalifikaci?

Zájem o mistrovskou zkoušku zaznamenávám nejen u našich členů, ale i u dalších podlahářů, se kterými se setkávám. Především ti mladší se chtějí odlišit a potvrdit zkušenosti z praxe. Starší podlaháři, třeba s více než třicetiletou praxí, nejsou zatím rozhodnuti. Zajímá je, jakou konkurenční výhodu tím získají.

Co říkáte na slova viceprezidenta HK ČR Romana Pommera, že nedodržování technologických postupů a norem, používání nevhodných materiálů, tedy nedostatečná odbornost či neseriózní jednání mají vždy za výsledek zřušovanou práci a pošramocenou pověst řemesla?

Naprostu s ním souhlasím. S tím se momentálně potýká každé řemeslo. Není snad dne, kdy by mne lidé nekontaktovali, abych posoudil či konzultoval odvedenou práci. V drtivě většině jsou chyby způsobeny nedodržením norem, správné praxe a technologických postupů či přestávek. To vše jde shrnout pod pojem – neznalost řemesla. Nicméně je všeobecně známo, že šikovných řemeslníků je nedostatek.

To se odráží i v tom, že máme delší dodací doby. A tak zákazník, který je netrpělivý a chce realizovat zakázku co nejrychleji, často místo referencí a doporučení ze svého okolí vyhledá řešení z internetu. Orientuje se podle ceny a zvolí řemeslníka, který může přijít „do druhého dne“, tento slogan má například jeden poptávkový server. Výsledek je tristní a pak je řemeslo na pranýři. Mimo jiné jsem toho názoru, že kdo chce slevu, musí počítat s tím, že nedostane to, co si myslí, ale to, co si zaplatí.

Pomohlo by, kdyby se zkvalitnila výuka na středních školách a přitáhla pozornost mladých lidí k řemeslu?

Osobně si myslím, že celému školství chybí jedno kormidlo, jeden lodivod na kapitánském můstku, který by za pár mil neztráskotal na základě rádoby odborných rad z podpalubí, ale za pomoci především kvalitního týmu, který bude držet při sobě, doplnil s lodí co nejdříve do požadovaného cíle.

Mohli by mistři zvýšit prestiž řemesla jako takového?

Mistrovská zkouška bude spojena s konkrétní osobou. To znamená, že pokud dílo bude zákazníkovi realizovat jen mistr, neměl by v budoucnu být s dílem žádný problém. Ochrana spotřebitele, ať už z privátní, nebo státní, či veřejné sféry, by se tak dostala na vyšší úroveň. Spotřebitel by neměl důvod uhradit nekvalitní dílo, řemeslník by nedlužil dodavateli materiálu a měl by prostředky na rozvoj své firmy, zaměstnance, obnovu náradí a strojů. Jsem také přesvědčen, že mistři pomůžou zvýšit prestiž řemesel a napomůžou při náboru do odborných škol. Instruktor praktického vyučování ve firmě, kam chodí žák na praxi, by měl mít povinně mistrovskou kvalifikaci, aby se do hlav mladých dostávaly jen správné informace „takhle to má/musí být“, a ne ty „takhle to nějak stačí“.

Hovoří se o čtvrté průmyslové revoluci, o tom, že automatizace a robotizace výroby pomůže nahradit stále se opakující rutinní úkoly. Ale zároveň se zvýší poptávka po kvalitní řemeslné práci, která se bez šikovných rukou a nápaditosti neobejde.

Několik výsledků tohoto směru se v našem oboru už objevilo. Existují frézy na podklady, které se ovládají dálkovým zařízením, jsou stroje, které umí samy chodit po schodech a vynesou vám těžký materiál, máme laserová digitální měřidla a skenery, které umí naprostu přesně zaměřit celou plochu a data odeslat výrobcí, který vyrobí a dodá podlahu s plánkem pokládky, a vy

JOSEF VOBORNÍK

47 let, podlahář, technik, blogger a předseda Cechu podlahářů ČR

Vyučený elektromechanik pro stroje a zařízení se specializací pro rozvodové skříně k podlahářině přičichl především s bratry o letních brigádách

u svého otce podlaháře. Začínal těmi nejjednoduššími pracemi, které ale musel i několikrát opakovat, když se to otci nelíbilo. Tahle tvrdá škola preciznosti mu zůstala dodnes, kdy oslavil 25 let působení v oboru. Je velkým propagátorem kvalitní práce a kritikem nešvarů, o čemž svědčí jeho portál videopodlahy.cz, kde návštěvník najde stovky autorských článků a videí se statisíčovými počty zhlédnutí. Přestože patří mezi nejdražší řemeslníky a jeho čas je vyprodán skoro na rok dopředu, stal se v roce 2017 předsedou Cechu podlahářů ČR s vizí vytvořit profesní spolek mistrů svého řemesla.

CECH PODLAHÁŘŮ

Autorizované společenstvo Hospodářské komory ČR v oboru podlahářství. Profesní spolek zastupuje a chrání práva a zájmy svých členů od roku 1997. Členskou základnu tvoří 119 členů, kromě podlahářských firem zastřešuje také školy, výrobce, dovozce a velkoobchody, experty, znalce a techniky. Posláním cechu je propagovat podlahářské řemeslo, obnovu stavovské cti, prosazování a hájení podnikatelských, zaměstnavatelských a profesních zájmů členů a vytváření optimálních podmínek v podnikání, ve stavebnictví a ve vzdělávání mládeže a dospělých.

nemusíte už nic řezat. Takoví pomocníci nám v budoucnu práci jistě ulehčí, ale nadále bude v naší branži dominovat ruční práce a prostor, který má podlahář mezi ušima. ■

MARTIN PERTL, MIROSLAV DIRO

Čeští mistři

byli vždy považováni za špičku

Historie mistrovských zkoušek je stará několik století. Již v patnáctém století vznikaly v celé Evropě u řady řemesel cechy, které sdružovaly řemeslníky jednoho nebo podobných povolání. Bývaly to uzavřené společnosti, které se bránily právě formou často náročných zkoušek průniku nequalifikovaných konkurentů do svých řad.

Foto: 6x archiv

Podmínky pro mistrovské zkoušky se často měnily, ale za zmínku stojí generální cechovní artikule z roku 1739, ve kterých vyšlo dohromady 18 nařízení vztahujících se k mistrům, podmínkám

získání mistrovství a mistrovským povinnostem. Budoucí mistr musel cechu předložit potvrzení o svém původu, výuční list a dokument potvrzující povinnou vandrovní cestu. A to vše více než 100 let před vznikem německého císařství.

Zlaté české ruce

Čeští mistři byli vždy ve středoevropském regionu považováni za špičku, za největší odborníky a v bývalém mocnářství tvořili páteř řemeslného podnikání a řemeslných živností. To ostatně dokumentují stovky českých jmen na reklamách a v názvech živností zejména v Rakousku. Dodnes jejich pověst v tomto regionu má respekt a úctu.

S nástupem komunistů se stali živnostníci třídními nepřáteli, živnosti jim byly zrušeny a mistrovská zkouška s nimi zanikla. Poslední mistři získali diplomy v roce 1949. Samozřejmě po revoluci v roce 1989 se rychle objevily tendence směřující k obnovení řemeslného mistrovství. Zejména když se otevřely dveře na Západ a měli jsme mož-

nost po letech neodpovědného fušérství vidět, co jsou opravdu mistrovské práce.

Spící projekt

Měl jsem to štěstí, že jsem se v té době jako ředitel Výzkumného ústavu odborného školství MŠMT stal vedoucím týmu Ministerstva školství a Ministerstva hospodářství. Tento tým spolu s Hospodářskou komorou od začátku 90. let připravoval návrh na zákonné obnovení mistrovských zkoušek. V té době ještě žilo mnoho starých mistrů, kteří nám poskytli neocenitelnou pomoc. Návrh jsme po všech připomínkových řízeních předložili v roce 1993 do vlády. Vláda obnovení schválila, ale k obnovení mistrovské zkoušky z různých důvodů nedošlo. A od té doby se o revitalizaci projektu pokusila jen skupina kolem instalatérského cechu, ale bez výrazné podpory MŠMT a bez legislativního ukotvení. Poslední pokus obnovit mistrovskou zkoušku patří ministru školství Chládkovi. Když hledal možnosti dalšího kvalifikačního růstu pro absolventy učebních oborů, pracoval jsem u něj jako poradce a seznámil jsem ho se starým návrhem z devadesátých let. Rozhodl se pro nový pokus s mistrovskou zkouškou. Významnou podporu jsme získali od cechů, vzpomenu aktivity Pavla Žatečky u kulatých stolů k mistrovské zkoušce.

Potvrzení tradice a kvality

Jsem přesvědčen, že v průběhu dalších let po zavedení mistrovských zkoušek budou hrát

významnou roli nejen na českém, ale i na evropském pracovním trhu, jak by odpovídalo našim tradicím a pověsti českých mistrů.

Domnívám se, že v prvních letech to budou především starší řemeslníci, kteří mistrovskou zkouškou budou chtít završit svoji profesní dráhu a budou chtít potvrdit svoje mistrovství. Mimoto na tuto skupinu nejvíce dopadá fakt, že jsme sice odstranili železnou oponu, ale zůstaly její pozůstatky, které jim dodnes brání svobodně zakládat svoje živnosti v západních zemích EU, kde je prakticky ve všech mistrovská zkouška podmínkou založení živnosti v klíčových řemeslech. Navíc mistrovská zkouška vytváří pro budoucí mistry novou vyšší kvalifikační úroveň, která je deklarována v naprosté většině zemí EU na úrovni 5EQF a kterou by získali i naši mistři – výjimku tvoří mistrovská zkouška v Německu, Rakousku a Švýcarsku, kde mají mistři 6EQF. Pro mladé se v příštích letech stanou podstatnými příležitostmi dalšího profesního růstu díky ukotvení mistrovské zkoušky v rámci novely zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. ■

BOHUMIL JANÝŠ, školský expert

ŘEMESLNÉ CECHY CHTĚJÍ SKONCOVAT SE ZFUŠOVANOU PRACÍ NEPOCTIVCŮ

Mistrovská zkouška není jediné téma, kterému se řemeslné cechy sdružené v Hospodářské komoře v poslední době věnují. První čtyři cechy nově zákazníkům garantují kvalitu odvedené práce. Začaly kvůli tomu řemeslníkům vydávat osvědčení zaručující jejich odbornost a kvalitní provedení práce. Prvními sdruženími, která budou v roce 2019 vydávat osvědčení o kvalitě svých členů, jsou Asociace Gremium Alarm, která soustředí profesionály v oblasti bezpečnostních služeb, sdružení pro umělecká řemesla Rudolfinea, Společenstvo kominíků ČR a Cech obkladačů ČR.